

РЕШЕНИЕ

№ 8064

гр. София, 21.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 04.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **9841** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано по жалба от жалба на Сдружение „Единство“ с председател А. К. Й. и от А. Й. в лично качество, срещу Решение № 337/20.09.2023г. на КЗД по преписка № 7/2019г., с което е установено, че К. К., в качеството му на заместник министър – председател п общественя ред и сигурността и министър на отбраната на Република България не е извършил нарушения на ЗЗД въз основа на защитения признак „етническа принадлежност“, извършено под формата на тормоз по смисъла на §1, т. 1 и т.5 спрямо жалбоподателя Сдружение „Единство“ с председател А. Й. и не е извършил нарушение на ЗЗД въз основа на защитения признак „етническа принадлежност“ спрямо жалбоподателя А. Й. в лично качество.

Първоначално производството е образувано по жалба на Сдружение „Единство“ срещу Решение 17/10.01.2020г. на Комисията за защита от дискриминация /КЗД/, Първи специализиран заседателен състав.

Постановено е Решение №3705/09.07.2020г. на АССГ по АД № 1334/2020г., с което попадената жалба е прета за неоснователна, поради следното:

Съдът приел, че решението е издадено от кмпетнетне орган. Решението е постановено в изискуемата писмена форма като съдържа задължителните реквизити, регламентирани в ал.2 на чл.59 АПК. Резултатът от производството пред КЗД е писмено обективизиран в нарочен акт, в който са посочени наименованието на органа, който го е издал, фактическите и правните основания за издаването му, разпоредителна част, както и пред кой орган и в какъв срок решението може да се

обжалва. Посочени са фактическите и правните основания за приемането му, което е предпоставка за упражняване на контрол за законосъобразност от съда.

Съдът не установил допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат квалифицирани като съществени и да мотивират отмяната на акта само на това основание. Производството пред КЗД е регламентирано освен в приложимия специален закон и в Правила за производството пред Комисията за защита от дискриминация /ППКЗД/, приети с Решение от 11.10.2005г. на КЗД, като съобразил че съгласно чл.50, т.1 ЗЗДискр, производството пред КЗД започва по жалба на засегнати лица, от което право се е възползвало Сдружение „Единство“. Спазени били разпоредбите на чл.51, чл.52 и чл.54 ЗЗДискр, доколкото не са налице пречки за образуване на производство и не са изтекли три години от извършването на нарушението. Приел, че в хода на проведеното проучване, проведено в съответствие с направеното оплакване, са събрани относимите към случая доказателства, същите са анализирани в мотивите на административния акт, съответно същият е издаден при изяснена фактическа обстановка. За проведените заседания по преписката са съставени протоколи, а решението на комисията е обективизирано в изискуемата писмена форма, както се посочи по-горе.

Съдът приел, че правилно е приложен материалният закон.

Предмет на изследване е излъченото в ефира на „БТВ Медия груп“ ЕАД /в обедната емисия новини и предаването „Тази сутрин“/ изказване на К. К. във връзка с побоя над военнслужещ в [населено място] „Циганите са станали изключително нагли. Парадоксално е, че циганите в България станаха изключително нагли вече. Преди няколко години набиха полицаи, преди два дни бият военен. Това не може да продължи повече и търпимостта на българското общество се изчерпва“.

Това изказване съставът на КЗД е приел, че не формира отрицателно отношение към ромите повече от допустимото в такъв случай, с оглед възприемането на подобна информация от зрителя, тъй като става въпрос за тежки престъпления – побои над униформени лица, като във втория случай с опасност за живота на потърпевшия. Според състава, упоменаването на етническата принадлежност на извършителите в изказването на К. не представлява и подбуждане към дискриминация, тъй като в случая става въпрос единствено за неговото неодобрение към извършените тежки престъпления.

Законът за защита от дискриминация цели установяване и санкциониране на всяко поставяне в неравностойно положение според признаците, изброени в разпоредбата на чл.4, ал.1 ЗЗДискр. Съгласно последната забранена е всяка пряка или непряка дискриминация, основана на пол, раса, народност, етническа принадлежност, човешки геном, гражданство, произход, религия или вяра, образование, убеждения, политическа принадлежност, лично или обществено положение, увреждане, възраст, сексуална ориентация, семейно положение, имуществено състояние или на всякакви други признаци, установени в закон или в международен договор, по който Република България е страна.

Според разпоредбата на § 1, т.1 ЗЗДискр по смисъла на този закон "Тормоз" е всяко нежелано поведение на основата на признаците по чл.4, ал.1, изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, принижваща, унижителна, обидна или застрашителна среда. Разпоредбата на чл.5 ЗЗДискр изрично предвижда, че тормозът на основа на признаците по чл.4, ал.1 се смята за дискриминация.

Защитените признаци са легално дефинирани лични/обществени качества, присъщи на дадено лице/субект, което наличие е изключено ex lege да бъде предпоставка за различно третиране на това лице с оглед реализиране на негови права или изпълнение на задължения, в сравнение с друго лице, у което тези качества отсъстват. В хипотезата на тормоз не е необходим случай за сравнение, тъй като самият тормоз по естеството си е правонарушение, обективизирано в различни форми и имащо за последица негативно въздействие върху личността. Тормозът може да се прояви под различни форми, но във всички случаи тяхната проява следва да засяга някой от защитените признаци. В конкретния случай като защитен признак се визира „етническа принадлежност“.

Съдът извел, че за да е налице осъществен състав на „тормоз“ по посочената разпоредба, е необходимо кумулативното наличие на две отделни материалноправни предпоставки – да са накърнени честта и достойнството на лицето и на следващо място да е създадена враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда.

Жалбоподателят претендира, че с изказването си ответникът К. е предизвикал смущение и притеснение сред неговите членове, но не ангажира доказателства за това, че то е създадо унижителна или застрашителна среда за тях. Сами по себе си думите на ответника не могат да обосноват възникването на враждебна и принизяваща среда за членовете на сдружението или за самото него, като публичният характер на изявлението би могъл да съставлява част от цялостната преценка за наличието или отсъствието на враждебна, принизяваща, обидна, унижителна и застрашителна среда, но не е от естество автоматично и безусловно да мотивира извод за създадена такава. Отделно от това, разпоредбата на § 1, т.1 ДР ЗЗДискр визира поведение, а в случая се касае за еднократно действие, тъй като само системно проявявано негативно отношение спрямо дадено лице, основано на някой от признаците по чл.4 ЗЗДискр, би могло да доведе до създаването на визираната от правната норма неблагоприятна среда. За да е създадена враждебна, принизяваща, застрашителна и пр. среда следва да е констатирана системност в поведението на лицето, станала причина за негативно отношение на потърпевшия – чувство на тревожност, несигурност и пр. В случая не става ясно как точно изявлението на министър К., отразено по медиите, е довело до създаването на такава среда. Едно поведение може да е накърняващо честта и достойнството, да е нежелано, но това не означава, че е създадо враждебна среда, а този елемент от фактическия състав следва да са налице кумулативно и подлежи на самостоятелно доказване. Липсва и елемента цел - видно от доказателствата по делото министър К. не е целял настъпването на негативни последици спрямо конкретно лице или лица от ромски произход, а според § 1, т.1 ЗЗДискр нежеланото поведение на лицето, основано на някой от признаците по чл.4, ал.1 ЗЗДискр следва да има за цел накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда. По изложените мотиви, съдът извел извод за неосъществяване на фактическия състав на нарушението по чл.5 вр. § 1, т.1 ДР ЗЗДискр, в какъвто смисъл е и изводът на органа.

Приел още изводите, че изказването на К. К. не може да бъде определено като нарушение по чл.5 вр. § 1, т.5 ДР ЗЗДискр – „подбуждане към дискриминация“ по признак „етническа принадлежност“. Според посочената разпоредба /§ 1, т.5 ДР ЗЗДискр/, "Подбуждане към дискриминация" е пряко и умишлено насърчаване, даване

на указание, оказване на натиск или склоняване към извършване на дискриминация. Подбуждането към дискриминация е предварителен застрашаващ стадий на умишлена дискриминационна дейност, която европейските правни източници и националното ни законодателство приравняват на същинска дискриминация. Това поведение според директивите на ЕС се изразява в даване на указания или насърчаване към пряка или непряка дискриминация срещу лица на основата на защитен признак. Съдът приел, че цитираното по-горе изказване по повод нападението и побоя над военнотруженец в [населено място] не сочи на насърчаване и подтикване към дискриминационно поведение и не може да бъде възприето и като оказване на натиск, като липсват всякакви доказателства за наличието на умисъл. Възприел мотивите на органа, че в случая се касае по-скоро за изявление в лично качество, заемане на лична позиция по конкретен въпрос, като начинът на изразяване на всяко лице е негов личен избор, обусловен от редица субективни и обективни фактори и ако не осъществява състав на нарушение и/или престъпление, начинът на изразяване на едно лице не може да бъде обект на преследване.

По касационна жалба на Сдружение „Единство“ е образувано административно дело № 11591/2020г., по което е постановено Решение № 6976/09.06.2021г. на ВАС, с което се отменя частично така постановеното решение, при следните съображения:

Предмет на съдебен контрол пред първоинстанционния съд е било решение № 17/10.01.2020 г. на КЗД, първи специализиран заседателен състав, постановено по преписка № 7 по описа за 2019 г., с което административният орган е приел за неоснователно оплакването на Сдружение „Единство“, че със свое изказване, направено по време на посещението в [населено място], общ. М. и впоследствие излъчено в национален телевизионен ефир на 08.01.2019 г., 14.01.2019 г. и 15.01.2019 г., по "БТВ Медиа Груп" ЕАД, заместник министър-председателят по обществеността и сигурността и министър на отбраната К. К. е осъществил дискриминация спрямо визираната в изказването ромска общност, като освен дискриминация, изказването предизвиквало и напрежение, което много лесно би могло да доведе до етнически конфликт в страната.

След извършена проверка и анализ на съдържанието на оспореното изказване: „Циганите са станали изключително нагли. Парадоксално е, че циганите в България станаха изключително нагли вече. Преди няколко години набиха полицаи, преди два дни бият военен. Това не може да продължава повече и търпимостта на българското общество се изчерпва“, КЗД е приела, че то не осъществява състав на нежелано поведение „тормоз“ по смисъла на § 1, т. 1 от ДР на ЗЗДискр., тъй като, на първо място, не е насочено към конкретен субект – лице, още по-малко това да е самият жалбоподател, на следващо място, не формира отрицателно отношение към ромите повече от допустимото в конкретния случай предвид контекста, в който е направено изказването, както и не обективира омраза и агресия към дадения етнос, а единствено отразява гражданската позиция на неодобрение на автора към стореното и участниците в него. КЗД се е позовала на свободата на изразяване на мнение в демократичното общество, от която, подчертава, че следва да се ползва не само благоприятната или с неутрален характер информация, а и тази, която може да предизвика неодобрение, да изненада и дори да шокира част от обществото. При тези обстоятелства, решаващият състав на КЗД е посочил, че личните, субективни усещания и емоции на едно лице, отразяващи вътрешния му светоглед при

възприемането на подобна информация с неоспоримо негативно съдържание, не могат да имат значението на общовалиден критерий при оценката на дадено изказване като враждебно или дискриминационно. Поради това отправената от.

По отношение на съответствието на акта с материалния закон, върху което се концентрира спорният по делото въпрос, първоинстанционният състав е възприел становището, че претендираната пред КЗД дискриминация не се доказва поради липсата на ангажирани от жалбоподателя доказателства за създаването на унизителна или застрашителна среда за членовете на Сдружението, която е задължителен елемент от фактическия състав на претендираното нарушение на чл. 5, във вр. с § 1, т. 1 ДР на ЗЗДискр. За създаването на такава среда не е достатъчно самото изказване, т. е. използваните в него изразни средства, нито публичният му характер, превръщането му в публично достояние чрез средствата за масова информация. Според съда, за да може едно нежелано поведение да доведе до визираната в нормата неблагоприятна среда, то трябва да е проявявано системно, да не се касае за еднократно действие, тъй като само системно проявявано негативно отношение спрямо дадено лице, на основата на някой от признаците по чл. 4, ал. 1 ЗЗДискр., е от естество да предизвика чувство на тревожност, несигурност, отхвърляне и враждебност у потърпевшия. Съдът е приел, че в настоящия случай липсва и друг съществен елемент от фактическия състав на нарушението „тормоз“ по смисъла на ЗЗДискр., а именно – целта на сочения като дискриминатор с изявлението си да предизвика негативни последици спрямо конкретно лице или група лица от ромски произход, изразяващи се в накърняване достойнството на тези лица и създаване на враждебна, принизяваща, унизителна, обидна или застрашителна среда. Съдът е отхвърлил и хипотезата на осъществен състав на „подбуждане към дискриминация“ по смисъла на чл. 5, във вр. с § 1, т. 5 ДР на ЗЗДискр. на основата на признака „етническа принадлежност“, като е застъпил тезата, че процесното изказване на К. К. по повод нападението и побоя над военнотруженец в [населено място] не сочи на насърчаване и подтикване към дискриминационно поведение, не съдържа указание и не оказва натиск към извършване на дискриминация.

Спорът по делото е относно законосъобразността на изводите на КЗД, потвърдени и допълнени с решението на АССГ, с които е отхвърлена като неоснователна жалбата на Сдружение „Единство“ срещу министъра на отбраната К. К. с искане за установяване на дискриминационно поведение в хипотезата на „тормоз“ и „подбуждане към дискриминация“. ВАС приел за неправилен извода на съда относно липсата на осъществен тормоз, а сподели този за липса на „подбуждане към дискриминация“, в която част оставил решението в сила.

ВАС не споделил извода на АССГ за недоказаност на претенцията за създаване на унизителна или застрашителна среда като задължителен елемент от фактическия състав на дискриминацията по смисъла на чл. 5, във вр. с § 1, т. 1 ЗЗДискр. Приел, че съдът не е обсъдил какви обстоятелства следва да са налице, за да се приеме, че е възникнала враждебна, принизяваща, унизителна, обидна или застрашителна среда, като се е ограничил единствено до съображението, че сами по себе си думите и публичният характер на изказването съставляват само част от цялостната преценка за наличието или отсъствието на враждебна, принизяваща, обидна, унизителна или застрашителна среда, поради което разглеждани самостоятелно, не могат да обосноват

извод за създадена такава среда.

Преценката дали дадено поведение е годно да доведе до накърняване достойнството на лицето и създаване на враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда, следва да се извършва в зависимост от съвкупност от обективни критерии, дефинирани от конкретните обстоятелства във всеки отделен случай. Към тези критерии без съмнение спадат естеството на използваните изрази и начинът на тяхното поднасяне, контекстът, в който са били изказани, общественото положение на техния автор и това на адресата/адресатите им.

Нито субективната оценка на потенциално засегнатия от изказването за това как е възприел информацията, нито обясненията на сочения като дискриминатор за действителните му намерения при обективизиране на обсъжданото изявление, съставляват достатъчно обективен критерий за извършване на горната преценка. Посочил, че във всеки отделен случай, компетентният правоприлагащ орган следва да прецени, въз основа на фактите по спора, дали въпросното поведение на лицето, изразено словесно или по друг начин, е от естество да породи у един безпристрастен и разумен, с нормална чувствителност и възприятия наблюдател, поставен в същите условия като претендиращите дискриминация, усещането, че се намира във враждебна, принизяваща, унижителна, обидна или застрашителна среда.

Посочил, че особено значение в съвкупността от обстоятелства, обхванати от преценката за реализиране на състав на дискриминация, изразена в словесна форма и представляваща „тормоз“ по смисъла на § 1, т. 1 ДР на ЗЗДискр., имат естеството на конкретните изявления и фактът, че същите биват широко разпространени чрез средствата за масово осведомяване. Макар последният факт да не може да бъде вменен пряко във вина на автора на изявлението, доколкото не той е отговорното лице за избора на съдържание на излъчваните в национален ефир репортажи и предавания, то несъмнено заместник министър-председателят и министър на отбраната на Република България К. К. следва да може да държи сметка за повишения интерес на обществеността към неговите изказвания по актуалните теми на деня, поради което да съзнава и високата степен на вероятност коментарите му, изразяващи било лично мнение по даден обществено значим въпрос или позицията на институцията и властта, които представлява, да бъдат разпространени и публично разгласени чрез средствата за масова информация.

По своето естество, процесното изказване на К. К., в което се съдържат негативни коментари спрямо ромите като цяло, ВАС приел, че надхвърля допустимото в случая отрицателно отношение към коментираните прояви на тежки престъпления от съответните лица и излиза от контекста на

обсъждания конкретен инцидент, по повод на който е направено изявлението на министъра от [населено място]. Оспореното като дискриминационно изказване не изразява критичната гледна точка на неговия автор единствено по отношение на извършителите на въпросните тежки престъпления. Използваните изразни средства носят ясното и недвусмислено послание, че негативните характеристики, относими към точно определени лица, за които е установено, че са извършители на престъпления, се приписват на цялата ромска общност посредством използвания похват на обобщаването. Изразите можели да бъдат тълкувани като стигматизиращи и представящи цялото ромско население в страната под знака на негативната, осъдителна оценка, дадена по повод извършването на конкретно престъпно деяние от едно или повече лица, представители на ромския етнос. Независимо какви са били намеренията и подбудите, мотивирали изказването на К., дали същият е искал да насочи критиката и неодобрението си единствено и само към извършителите на конкретните престъпления или не, е прието, че използваните от него изрази говорят за ромското етническо малцинство в неговата цялост, назовано с общото наименование „циганите в България“, като по този начин се създава внушението и се отправя посланието, че описаните негативни свойства се отнасят до всеки един от представителите на тази общност. Подобно обобщаване на личностите на всеки, който се самоопределя като ром и стереотипизиране на образа на ромите като „нагли“ членове на обществото, спрямо които търпимостта на българите „се изчерпва“, без съмнение може да накърни и накърнява достойнството на представителите на етническата група, като същевременно допринася за създаването на трайно негативни, потенциално враждебни и конфликтногенни нагласи, насажда отношение на недоверие и нетърпимост в обществото спрямо всеки представител на ромския етнос.

На следващо място, касационният състав приел за неправилен и необоснован извода на първоинстанционния съд относно необходимостта от наличие на елемента системност на проявеното негативно отношение, с оглед доказване създаването на враждебна среда по смисъла на § 1, т. 1 ДР на ЗЗДискр. Такъв извод не можел да се изведе от определението за „тормоз“ в посочената допълнителна разпоредба на закона. Дефиницията не поставяла изискване за определена продължителност или повторяемост във времето на нежеланото поведение, носещо характеристиките на „тормоз“. Не била налице каквато и да е законова пречка да се приеме, че единични публични изявления, т.е. поведение, изразено словесно и еднократно, могат да съставляват „факти, въз основа

на които може да се направи предположение, че е налице дискриминация“ по смисъла на чл. 9 ЗЗДискр., респективно чл. 8 от Директива 2000/43/ЕО относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход.

ВАС се позовава на редакцията на § 1, т. 1 ДР на ЗЗДискр., като приема, че няма никакво съмнение относно точния смисъл, вложен в текста на разпоредбата, която кореспондира и с аналогичния текст от Директива 2000/43/ЕО, закрепен в нормата на чл. 2, § 3 от този акт – „Тормозът се приема като форма на дискриминация по смисъла на параграф 1, когато нежеланото поведение, свързано с раса или етнически произход, се извършва с целта или последицата на уронване на достойнството на личността и създаването на сплашваща, враждебна, срамна, унижителна или обиждаща среда“. В настоящия случай ВАС извел, че без значение остава конкретното намерение на министър К. К. да насочи изказването си към индивидуално определено лице или към всички представители на ромския етнически етнос, доколкото достатъчен е фактът, че изявлението е от естество да причини очертания в нормата на § 1, т. 1 ДР на ЗЗДискр. недопустим правен резултат, рефлектиращ върху правната сфера на онези членове и заети в Сдружение „Единство“ лица, които са част от обособената по защитения признак „етническа принадлежност“ общност, обект на процесното нежелано поведение.

Върховният административен съд не споделил и тезата, че в случая поведението на К. К., в качеството му на заместник министър-председател по обществения ред и сигурността и министър на отбраната, е обхванато от прогласената в Конституцията на Република България свобода на изразяване на мнение и разпространяването му чрез слово - писмено или устно (чл. 39, ал. 1 от КРБ), която съставлява неразделна част от изискванията на плурализма, толерантността и търпимостта. Отчитайки ценността на неизменната и присъща за всяко демократично общество категория на свободата на словото, следва да се имат предвид и заложените в самата конституционна уредба допустими ограничения за нейното прилагане.

Предвид горното, изказването на министъра на отбраната К. К., предмет на обсъждане в делото, не можело да бъде прието като проява на критична гражданска позиция на личността, изключена от действието на ЗЗДискр. във връзка с КРБ. Не можел да бъде споделен и мотивът на първоинстанционния съд, че в случая аргумент в полза на заключението за липса на нарушение на антидискриминационното законодателство е характерът на изявенията като лично мнение на една публична личност,

заемане на лична позиция по конкретен обществен въпрос, при което начинът на изразяване на лицето оставал негов личен избор, който не може сам по себе си да бъде обект на преследване. В тази връзка следва изрично да се отбележи, че в хипотезата на изразен словесно „тормоз“ по смисъла на § 1, т. 1 ДР на ЗЗДискр., законът не се интересува от това дали мнението е лично, възпроизвеждащо чуждо мнение или отразяващо позицията на по-широк кръг от хора, дали авторът му е публична или непопулярна в обществото личност. Абсолютният характер на забраната за тормоз не допуска изключения, било то и за лични мнения на публични личности. По принцип всяка публична личност, в това число и представителите на държавната власт и управление, разполагат с по-голям потенциал за влияние, а изказаните от тях мнения се възприемат с по-голяма степен на доверие, достигайки по-бързо и лесно до широката общественост. Нещо повече, авторитетът и общественият интерес, в които е облечена фигурата на заместник министър-председателя и министър на отбраната на Република България, придава автоматично на неговите изявления, независимо от качеството, в което са направени (лично или служебно), облика на въздействащо слово, способно на насочва и моделира в по-голяма степен обществените настроения и нагласи.

Предвид изложеното ВАС приел, че поведението на К. К., изразено словесно в коментара, направен по време на посещения му в [населено място] и разпространено чрез три отделни излъчвания по „БТВ Медиа Груп“ ЕАД на 08.01.2019 г., 14.01.2019 г. и 15.01.2019 г., съдържа признаците на фактическия състав на тормоз по смисъла на чл. 5, във вр. с §1, т. 1 ДР на ЗЗДискр., поради което е отменил решението на АССГ в тази част и решението на КЗД, върнал е преписката в тази част за ново произнасяне на органа при изпълнение на указанията му.

По отношение на установената липса на „подбуждане към дискриминация“ по смисъла на чл. 5, във вр. с § 1, т. 5 от ДР на ЗЗДискр., което да е обективизирано с процесното изказване на К. К., мотивите на административния акт и тези, изложени в решението на съда, са споделени изцяло от касационната инстанция като обосновани и законосъобразни. Действително, по своето съдържание и насоченост, процесното изявление не разкрива умисъл за насърчаване, даване на указание, оказване на натиск или склоняване към извършването на дискриминация.

В проведеното открито съдебно заседание жалбоподателите Сдружение „Единство „ и А. Й. се представляват от адв . С., която поддържа

жалбата на заявените оснавия и претендира радноските по делото.

Ответникът КЗД не се представлява.

Заинтересованата страна К. К. не се явява, депозира подробни писмени бележки, с които моли жалбата да бъде оставена без уважение.

Настоящият състав на АССГ намира жалбата за допустима, а по същество за основателна.

След постановяване на решението на ВАС, цитирано по-горе и в изпълнение на дадените с него указания, преписката е върната на КЗД, която е провела следното производство и възприела следното:

Възобновено е производството по преписката с Разпореждане № 863/06.07.2021г. на Председателя на КЗД и преписката е разпределена за разглеждане на Първи специализиран заседателен състав на КЗД. Конституиран е А. К. Й. в лично качество с Решение №202 от 18.05.2023г. Страните са уведомени за възобновяване на производството, като отново са изискани техни становища. Постъпило е становище от жалбоподателя, който поддържа жалбата си като упрител на Сдружение „Единство“ и в лично качество. Постъпило е становище и от ответната страна, която заявява становище, че е заявил гражданска позиция по темата.

Проведени са 4 броя открити заседания, от които последното 26.06.2023г.

Комисията е извела, че съгласно §1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. Тормоз е всяко нежелано поведение на основата на признаци по чл.4, ал.1 и ал.2 от ЗЗДискр. у шзразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел накърняване на достойнството на лицето и създаване на враждебна, обидна или застрашителна среда. В областта на медийната информация това неравенство би се изразило в публикации, репортжи, изказвания и други материали, които субективно, невярно и тенденциозно изопачават, нарушават или насаждат унижение или подценяване на лице или група лица по етнически признак.

По отношение на оплакванията за дискриминация по признак етническа принадлежност по отношение А. Й. в лично качество е прието, че при внимателен прочит на изказването на К. се установява, че в него не се съдържат словесни изрази, насочени срещу конкретен субект в контекста на възприетата от законодателя персонална обособеност на този субект чрез въведената в §1 т.1 от ДР на ЗЗДискр., а именно – лицето.

Така мотивиран, органът е решил, че ответната страна К. К.- към процесния момент – заместник министър председател о общественя ред и сигурността и Министър на отбраната не е извършил нарушение по

смисъла на ЗЗдискр. въз основа на защитения признак „етническа принадлежност“ под формата на тормоз по отношение на жалбоподателя Сдружение „Единство“, а така и по отношение на жалбоподателя А. Й. в лично качество.

Настоящият състав на съда намира, че решението, в частта, в която е установена липса на дискриминация по признак „етническа принадлежност“ по отношение на жалбоподателя Сдружение „Единство“ е издадено в противоречие на задължителните мотиви от решението на ВАС, цитирано по-горе, което е основание за прогласяване на неговата нищожност.

Видно от решението на административния орган, както и от депозираните по делото писмени бележки, същият е приел следното от правна страна: По дефиниция „тормоз“ е всяко нежелано поведение на основата на признаците по чл. 4, ал.1 от ЗЗдискр., изразено физически, словесно или по друг начин, което има за цел или резултат накърняване на достойнството на лицето и създаване на враждебна, застрашителна или обидна среда. В областта на медийната информация това неравенство би се изразило в репортажи, публикации, изказвания и други, които които субективно, невярно и тенденциозно изопачават , нарушават или насаждат унижение или подценяване на една група лица по етнически признак.

По отношение на сдружението на практика в решението липсват мотиви.

Мотивите на органа са по отношение на А. Й. в лично качество като представител на ромката общност.

По този въпрос е прието, че при внимателен прочит на изказването се установява, че в него не се съдържат словестни изрази, насочени срещу конкретен субект в контекста на въведената в закона персонална обособеност чрез думата „лицето“. Изведен е извод, че законозателят не цели санкционни последици спрямо поведение, което има абстрактен характер и е насочено към неопределен кръг субекти. Прието е, че изказването не е насочено към конкретно лице, още по-малко е обидно или оскърбително.

Същото не формирало отрицателно отношение към ромите повече от допустимото, тъй като поводът за него е криминално тежко престъпление, като упоменаването на етническата принадлежност на извършителите под общ знаменател не представлява умишлено насърчаване на отрицателно отношение. Отново е посочено, че изказването съдържа гражданската позиция на К., а не представлява

бообщение по посочения признак.

Настоящият съд намира, че така съобразеното е в пряко противоречие с указанията на ВАС.

Не е спорно, че е налице абстрактно изказване, не такова, адресирано до конкретно лице – било то физическо или юридическо.

Същото обаче съдържа идентификация по етнически признак, а именно – употребена е думата „циганите“, като след това обобщение е налице обидна квалификация, съответно „нагли“ и „изключително нагли“. Следователно, съдът приема, че именно по етнически признак е направено едно обобщение с обвинителен и обиден уклон, което е адресирано до всяко лице, припознаващо себе си към тази етническа принадлежност.

Форма на дискриминация по смисъла на параграф 1 е, когато нежеланото поведение, свързано с раса или етнически произход, се извършва с цел или последицата на уронване на достойнството на личността и създаването на сплашваща, враждебна, срамна, унижителна или обиждаща среда. С изказването си съдът приема, че е реализиран именно такъв състав, тъй като на база единичен случай на действително тежко престъпление, е налице обобщение в изказването именно по критерий етническа принадлежност. Макар и конкретното намерение на министър К. К. да е било да насочи изказването си към индивидуално определено лице, то съдържа обобщение по признак етническа принадлежност и касае всички представители на ромския етнически етнос. Изявлението е от естество да причини очертания в нормата на § 1, т. 1 ДР на ЗЗДискр. недопустим правен резултат, рефлектиращ върху правната сфера на онези членове и заети в Сдружение „Единство“ лица, които са част от обособената по защитения признак „етническа принадлежност“ общност, както и на А. Й. като физическо лице, обекти на процесното нежелано поведение.

С оглед горното, в частта, в която решението на КЗД установява липса на дискриминация по отношение на Сдружение „Единство“, същото ще следва да бъде прогласено за нищожно, поради пряко противоречие с мотивите на ВАС.

В частта, в която е установена липса на дискриминация по отношение на лицето А. Й. като физическо лице, решението ще следва да бъде отменено и върнато на КЗД за ново произнасяне, при съобразяване с мотивите на настоящото решение.

При този изход на спора, в полза на жалбоподателите следва да бъдат присъдени претендираните разноски, които са в размер на 1000 лева адвокатски хонорар по списък.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2, предл.1 и 2 и чл.173, чл. 143 от АПК, съдът

РЕШИ:

ПРОГЛАСЯВА нищожност на Решение № 337/20.09.2023г. на КЗД по преписка № 7/2019г., с което е установено, че К. К., в качеството му на заместник министър – председател п обществения ред и сигурността и министър на отбраната на Република България не е ицзвършил нарушения на ЗЗД въз основа на защитения признак „етническа принадлежност“, извършено под формата на тормоз по смисъла на §1, т. 1 и т.5 спрямо жалбоподателя Сдружение „Единство“ с председател А. Й..

ВРЪЩА делото в тази част на КЗД за ново произнасяне при съобразяване с мотивите на настоящото решение.

ОТМЕНЯ И ВРЪЩА за ново произнасяне при съобразяване с мотивите на настоящото Решение № 337/20.09.2023г. на КЗД по преписка № 7/2019г., с което е установено, че К. К., в качеството му на заместник министър – председател п обществения ред и сигурността и министър на отбраната на Република България не е ицзвършил нарушения на ЗЗД въз основа на защитения признак „етническа принадлежност“, извършено под формата на тормоз по смисъла на §1, т. 1 и т.5 спрямо жалбоподателя спрямо жалбоподателя А. Й. в лично качество.

ОСЪЖДА КЗД да заплати в полза на А. К. Й. сумата от 1000 / хиляда/ лева, представляваща заплатен адвокатски хонорар.

Решението подлежи на оспорване пред ВАС в 14-дневен срок от връчването му на страните.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ:



